

Talousarvio 2023

Raisio kaupunki | Sivistyslautakunta 28.9.2022

raisio

SISÄLLYSLUETTELO

1. KÄYTTÖTALOUSOSA	1
1.1. Yhteenveto sivistyslautakunnasta	1
1.1.1. Sivistys- ja vapaa-aikatoimialan strategiset tavoitteet vuodelle 2023	1
1.1.2. Sivistyslautakunnan toiminnalliset tavoitteet vuodelle 2023	1
1.1.3. Sivistyslautakunnan vuosi 2023	2
1.1.4. Viranhaltijaorganisaatio	2
1.1.5. Olennaiset talousarvioon vaikuttavat huomiot	3
1.1.6. Ulkoiset määrärahat	4
1.1.7. Sivistyslautakunta: Budjettiyhteenveto, ulkoiset	5
1.1.8. Sivistyslautakunta: Budjettiyhteenveto, ulkoiset ja sisäiset	6
1.2. Yhteiset palvelut	7
1.2.1. Perustehtävä ja palvelulupaus	7
1.2.2. Yhteiset palvelut: Budjettiyhteenveto, ulkoiset	7
1.2.3. Yhteiset palvelut: Budjettiyhteenveto, ulkoiset ja sisäiset	8
1.3. Lukio	9
1.3.1. Perustehtävä ja palvelulupaus	9
1.3.2. Toiminta vuonna 2023	9
1.3.3. Palvelun tavoitteet	9
1.3.4. Lukio: Budjettiyhteenveto, ulkoiset	10
1.3.5. Lukio: Budjettiyhteenveto, ulkoiset ja sisäiset	11
1.4. Perusopetus	12
1.4.1. Perustehtävä ja palvelulupaus	12
1.4.2. Toiminta vuonna 2023	12
1.4.3. Palvelun tavoitteet	12
1.4.4. Perusopetus: Budjettiyhteenveto, ulkoiset	13
1.4.5. Perusopetus: Budjettiyhteenveto, ulkoiset ja sisäiset	14
1.5. Raisio-opisto	15
1.5.1. Perustehtävä ja palvelulupaus	15
1.5.2. Toiminta vuonna 2023	15
1.5.3. Palvelun tavoitteet	15
1.5.4. Raisio-opisto: Budjettiyhteenveto, ulkoiset	16
1.5.5. Raisio-opisto: Budjettiyhteenveto, ulkoiset ja sisäiset	17
1.6. Varhaiskasvatus- ja esiopetuspalvelut	18
1.6.1. Perustehtävä ja palvelulupaus	18
1.6.2. Toiminta vuonna 2023	18
1.6.3. Palvelun tavoitteet	19
1.6.4. Varhaiskasvatus- ja esiopetuspalvelut: Budjettiyhteenveto, ulkoiset	20
1.6.5. Varhaiskasvatus- ja esiopetuspalvelut: Budjettiyhteenveto, ulkoiset ja sisäiset	21
2. INVESTOINTIOSA	22
2.1. Sivistyslautakunnan käyttöomaisuusinvestoinnit	22
3. RISKIENARVIOINTI JA –HALLINTA	23

3.1. Riskienarviointitaulukko.....	23
4. VAKANSSIESITYKSET	24
4.1. Uudet vakanssit.....	24

LIITTEET

Liitteet 1 – 33, vakanssiesitykset

1. KÄYTTÖTALOUSOSA

1.1. Yhteenveto sivistyslautakunnasta

1.1.1. Sivistys- ja vapaa-aikatoimialan strategiset tavoitteet vuodelle 2023

Sivistys- ja vapaa-aikatoimialan strategisia painopisteitä vuonna 2023 ovat

- Varhaiskasvatus- ja kouluverkon rakenteiden ja toiminnan edelleen suunnittelu ja toteutus.
- Kaksivuotisen esiopetuksen kokeilun toteuttaminen kokeilutoimipaikoissa.
- Perusopetuksen yhtenäisen toimintakulttuurin ja tehokkaiden tukipalveluiden suunnittelu, toteutus ja kehittäminen.
- Oppivelvollisuuden pidentymiseen liittyvän toimintakulttuurin ja lukion uuden opetus suunnitelman toteutumisen seuraaminen ja kehittäminen tarvittaessa.
- Lasten ja nuorten oppimis- ja hyvinvointivajeen paikkaaminen. Hyvinvoinnin kokonaisvaltainen tukeminen ja toiminnan palauttaminen pandemiaa edeltävälle tasolle pandemian aikana syntyneet hyvät käytänteet säilyttäen. Yhteisöllisyyden vahvistaminen.
- Vapaa-aikapalveluissa kuntalaisten hyvinvoinnin tukeminen, Raison harrastamisen mallin edelleen kehittäminen, liikunta- ja kulttuuriympäristöjen kehittämissuunnitelma.
- Palvelujen digitalisaation ja asukkaiden digiosaamisen lisääminen.

1.1.2. Sivistyslautakunnan toiminnalliset tavoitteet vuodelle 2023

Strateginen kaupunkitasoinen tavoite	Toiminnallinen tavoite / Kärkitoimenpide	Mittarit
Laadukas ja uudistuva varhaiskasvatus ja perusopetus	Varhaiskasvatus- ja kouluverkon uudistaminen.	Suunnittelun toteutuneet toimenpiteet.
Laadukas ja uudistuva varhaiskasvatus ja perusopetus	Lasten ja nuorten hyvinvointi- ja oppimisvajeen täyttäminen, henkilöstön työhyvinvointi, sairauspoissaolojen vähentyminen. Hyvinvointityön jatkaminen kaupunkitasoisena.	Oppilaiden poissaolot, oppimistulokset. Toimintasuunnitelmat ja palautekyselyt. Sairauspoissaolojen kehitys.
Laadukas ja uudistuva varhaiskasvatus ja perusopetus	Yhtenäisen toimintakulttuurin ja tukipalveluiden kehittäminen. Toimintakulttuurien yhtenäistäminen ja yhdessä kehittäminen.	Yhteinen ohjeistus laadittu, toiminnasta saatu palaute, vuosisuunnitelmien toteutuminen.
Laadukas ja uudistuva varhaiskasvatus ja perusopetus	Henkilömitoituksiin vastaaminen, lakimuutosten tuomien toiminnan ja rahoituksen muutosten huomioiminen. Toiminnan järjestäminen reunaehtojen mukaisesti.	Henkilömitoituksen tarkastelu, talouden suunnittelun toteutuminen.
Osaava ja hyvinvoiva henkilöstö	Henkilöstön osaamisen varmistaminen ja vahvistaminen.	Koulutuspäivien määrän ja sisältöjen seuranta. Koulutustarpeen suunnitelma.
Osaava ja hyvinvoiva henkilöstö	Henkilöstön työhyvinvoinnin edistäminen. Kehityskeskustelut, ajankohtaiset säännölliset palaverit, työmäärän tasaaminen, tarkoituksenmukainen resursointi.	Kehityskeskustelut käydään jokaisen työntekijän kanssa vuosittain. Jaetun johtajuuden mallin kehittäminen.

1.1.3. Sivistyslautakunnan vuosi 2023

Sivistyslautakunnan alaisten palvelualueiden toiminnoissa keskiössä on kasvatuksen ja koulutuksen toimintojen tuottaminen laadukkaasti pandemian aikana syntyneet tarpeet huomioiden. Oppimis- ja hyvinvointivaje aiheuttaa edelleen tarpeita varhaiskasvatuksen ja perusopetuksen järjestämiselle.

Kaupungin väkiluvun kasvu ja Ukrainan sotapakolaisten määrä kaupungissa tuovat haasteita palvelutarpeeseen vastaamisessa tilojen ja henkilöstön riittävyyden suhteen. Palveluverkkoselvitysten päätösten toimeenpano ja jalkauttaminen ovat sivistystoimialan pitkäaikainen keskeinen prosessi. Kouluverkon ja varhaiskasvatusverkon yksiköiden rakenteiden, toiminnan ja tukipalveluiden suunnittelu, toteuttaminen ja ajantasaisena pitäminen muuttuvien olosuhteiden tarpeet huomioiden ovat painopistealueina.

Kaksivuotinen esiopetuskokeilu jatkuu toukokuuhun 2024 asti osana Opetus- ja kulttuuriministeriön Oikeus oppia –kehittämishjelmaa. Valtakunnallisilla seurantatutkimuksilla seurataan ja arvioidaan toimeenpanoa, pedagogisia ja toiminnallisia käytäntöjä sekä selvitetään kokemuksia kokeilusta ja tuotetaan tiedolla johtamiseen tarvittavaa tietoa. Päivitetyt varhaiskasvatussuunnitelman mukaisesti toteutetaan ja kehitetään varhaiskasvatuksessa tarjottavaa kolmiportaista tukea. Yhteistyö esiopetuksen ja perusopetuksen välillä on keskiössä siirtymävaiheen laadukkaasti toteuttamisen mahdollistamiseksi.

Perusopetuksessa yhteisöllisyyden lisääminen, sitouttavan koulu yhteisötyön vakiinnuttaminen, tulevaisuususkon ja kriisinkestävytyden vahvistaminen ja lasten ja nuorten kokonaisvaltaisen hyvinvoinnin tukemisen toimenpiteet ovat toiminnan painopisteitä. Raision harrastamisen malli tarjoaa raisiolaisille lapsille monipuolisia mahdollisuuksia eri harrasteiden parissa yhteistyössä vapaa-aikapalveluiden kanssa. Elämyspolun toteuttaminen yhteistyössä vapaa-aikapalveluiden kanssa vahvistaa varhaiskasvatuksen ja perusopetuksen opetussuunnitelman toteuttamista.

Lukiokoulutuksessa uuden opetussuunnitelman toteutumista seurataan ja tarkistuksia toimintaan ja paikalliseen opetussuunnitelmaan tehdään tarpeiden mukaisesti. Toimintakulttuurin, yhteisöllisyyden ja yhteistyön kehittäminen ovat keskiössä toimintavuonna 2023.

Raisio-opiston toiminnassa tavoitteena on opiskelu- ja harrastustoiminnan osallistujamäärien nostaminen opetusohjelmaa kehittämällä ja osallistamalla kuntalaisia toiminnan suunnitteluun. Painopisteenä opetusohjelmassa ovat terveyttä ja hyvinvointia edistävät kurssit.

Kaupunkistrategian mukaisesti henkilöstön osaamisen kehittäminen ja työhyvinvoinnista huolehtiminen ovat toimialan toiminnoissa painopistealueina. Koulutustarpeiden suunnittelu auttaa kohdentamaan koulutusta. Jaetun johtajuuden toteuttamista kehitetään yksiköissä osana työhyvinvointia.

1.1.4. Viranhaltijaorganisaatio

Vastuualue ja palvelut

Sivistys	Sivistysjohtaja Leena Laakso
Hallintopalvelut	Sivistysjohtaja Leena Laakso
Perusopetus	Sivistysjohtaja Leena Laakso
Lukio	Lukion rehtori Juha-Matti Salmela
Raisio-opisto	Rehtori Gitte Enqvist
Varhaiskasvatus- ja esiopetuspalvelut	Varhaiskasvatuksen johtaja Nina Ali-Keskikylä

1.1.5. Olennaiset talousarvioon vaikuttavat huomiot

Tuotot

- Varhaiskasvatuksen asiakasmaksulakia muutetaan 1.1.2023 siten (valtion budjettiriihen päätös -70 milj. € vähentäminen varhaiskasvatusmaksuista), että asiakasmaksuja alennetaan korottamalla maksujen perusteena olevia tuloarajoja. Kuntaliiton arvion mukaan vaikutus kunnissa on n. -20 - -30 % maksutuottoihin. Talousarvio 2023 on laadittu -24% leikkauksen mukaan, niin että sen vaikutus on -250 000 € verrattuna vuoden 2022 asiakasmaksutuottoihin.
- Mylly-Antin koulun arvioidut tulot 932 864 €, laskutetaan kunnilta sovituin periaattein.
- Hankeavustuksia n. -300 000 € vähemmän verrattuna vuoden 2021 tilinpäätökseen.

Menot

- Mylly-Antin koulun menot ovat arviolta 1 789 264 €, nettovaikutus on – 856 400 €, joka katetaan kaupungin saamalla valtionosuudella.
- Varhaiskasvatuksessa pienten lasten (alle 3v) määrä reilussa kasvussa, tarvitaan lisäpaikkoja varhaiskasvatukseen.
- Palkankorotuksiin on sovittu + 3,05 % vaikutus reilu miljoona €.
- Maksuttoman toisen asteen jatkuminen 2. ja 3. vuosikurssille ja tuleville 1. vuosikurssin opiskelijoille sekä kasvaneen oppilasmäärän tuoma lisäkustannus n. 100 000 €.
- Vakanssiesityksiä sivistyslautakunnassa on Mylly-Antin koulun lisäksi 33 kpl, joista 23 vakanssia on varhaiskasvatukseen ja 10 vakanssia perusopetukseen, kokonaiskustannusvaikutus 949 500 €.
- Hankerahoja on n. -220 000 € vähemmän verrattuna tähän vuoden 2021 tilinpäätökseen.
- Hankkeiden omarahoitusosuuksiin on varattu 250 000 €, lautakunta käsittelee jatkossa hankkeiden aloitukset.
- Ukrainalaisia lapsia on tullut lisää niin varhaiskasvatukseen (n.15 lasta) kuin perusopetukseenkin kesän 2022 aikana (n. 75 lasta). Tämä lisäkustannus (416 940 €) ei ollut tiedossa talousarvion raamia tehdessä. Kustannus on tämän hetken arvio, vielä ei tiedetä korvaako valtio näitä kustannuksia. Valmistavan opetuksen valtionavusta saadaan tieto myöhemmin.

Keväällä 2022 laitosapulaiset, kalustonhoitajat sekä koulukuraattorit ja -psykologit siirtyivät pois sivistys- ja vapaa-aikatoimialalta infrapalveluihin ja sosiaali- ja terveystoimialalle.

1.1.6. Ulkoiset määrärahat

Kokonaismäärärahat (€)			
Vuosi	Menot	Tulot	Netto
TP2021	-34 794 539 €	3 788 836 €	-31 005 703 €
TAM2022	-32 250 715 €	3 364 316 €	-28 886 399 €
TA2023LTK	-40 470 316 €	3 994 616 €	-36 475 700 €
TA2023KJ			
TA2023KH			
TA2023			

Henkilöstö		
Vuosi	Henkilöstökulut (€)	Henkilötyövuodet (htv)
TP2021	-27 593 217 €	575,0
TAM2022	-27 464 418 €	554,0
TA2023LTK	-31 617 099 €	560,0
TA2023KJ		
TA2023KH		
TA2023		

Palvelujen ostot ulkoa (€)	
Vuosi	
TP2021	-4 930 168 €
TAM2022	-5 775 301 €
TA2023LTK	-6 027 362 €
TA2023KJ	
TA2023KH	
TA2023	

Aineet ja tarvikkeet (€)	
Vuosi	
TP2021	-965 872 €
TAM2022	-1 255 428 €
TA2023LTK	-1 326 400 €
TA2023KJ	
TA2023KH	
TA2023	

Vuokrat (€)	
Vuosi	
TP2021	-121 823 €
TAM2022	-117 615 €
TA2023LTK	-218 015 €
TA2023KJ	
TA2023KH	
TA2023	

1.1.7. Sivistyslautakunta: Budjettiyhteenveto, ulkoiset

Selite	TP2020	TP2021	TA2022	TAM2022	TA2023 LTK
TOIMINTATUOTOT					
Myyntituotot	-658 587	-865 995	-847 239	-847 239	-1 680 839
Maksutuotot	-1 553 500	-1 664 232	-1 454 691	-1 454 691	-1 205 700
Tuet ja avustukset	-900 903	-1 252 888	-670 796	-1 060 110	-1 105 801
Vuokratuotot					
Muut toimintatuotot	-4 971	-5 727	-2 276	-2 276	-2 276
TOIMINTATUOTOT YHTEENSÄ	-3 117 961	-3 788 842	-2 975 002	-3 364 316	-3 994 616
TOIMINTAKULUT					
Palkat ja palkkiot	20 742 962	22 169 493	22 721 750	22 061 430	25 175 200
Eläkekulut	4 177 259	4 440 682	4 603 617	4 445 184	5 307 949
Muut henkilösivukulut	818 293	983 051	957 804	957 804	1 133 950
Henkilöstökulut yhteensä	25 738 514	27 593 226	28 283 171	27 464 418	31 617 099
Palvelujen ostot	2 915 041	4 930 182	5 444 967	5 775 301	6 027 362
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	758 462	965 878	1 240 950	1 255 428	1 326 400
Avustukset	2 700 684	1 130 530	1 256 000	1 256 000	1 256 000
Vuokrat	93 845	121 824	117 615	117 615	218 015
Muut toimintakulut	44 181	52 930	22 940	22 940	25 440
TOIMINTAKULUT YHTEENSÄ	32 250 727	34 794 570	36 365 643	35 891 702	40 470 316
TOIMINTAKATE	29 132 766	31 005 728	33 390 641	32 527 386	36 475 700

1.1.8. Sivistyslautakunta: Budjettiyhteenveto, ulkoiset ja sisäiset

Selite	TP2020	TP2021	TA2022	TAM2022	TA2023 LTK
TOIMINTATUOTOT					
Myyntituotot	-658 587	-865 995	-847 239	-847 239	-1 680 839
Maksutuotot	-1 553 610	-1 671 531	-1 454 691	-1 454 691	-1 205 700
Tuet ja avustukset	-900 903	-1 252 888	-670 796	-1 060 110	-1 105 801
Vuokratuotot	-33 198	-27 580	-36 550	-36 550	-36 550
Muut toimintatuotot	-4 971	-5 727	-2 276	-2 276	-2 276
TOIMINTATUOTOT YHTEENSÄ	-3 151 269	-3 823 721	-3 011 552	-3 400 866	-4 031 166
TOIMINTAKULUT					
Palkat ja palkkiot	20 742 962	22 169 493	22 721 750	22 061 430	25 175 200
Henkilösivukulut					
Eläkekulut	4 177 259	4 440 682	4 603 617	4 445 184	5 307 949
Muut henkilösivukulut	818 293	983 051	957 804	957 804	1 133 950
Henkilöstökulut yhteensä	25 738 514	27 593 226	28 283 171	27 464 418	31 617 099
Palvelujen ostot	6 136 261	8 540 664	9 341 853	9 672 187	10 854 548
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	763 333	972 564	1 241 950	1 256 428	1 327 400
Avustukset	2 700 684	1 130 530	1 256 000	1 256 000	1 256 000
Vuokrat	5 832 949	6 010 163	6 288 328	6 288 328	6 243 185
Muut toimintakulut	44 181	52 930	22 940	22 940	25 440
TOIMINTAKULUT YHTEENSÄ	41 215 922	44 300 077	46 434 242	45 960 301	51 323 672
TOIMINTAKATE	38 064 653	40 476 356	43 422 690	42 559 435	47 292 506
VUOSIKATE	38 064 653	40 476 356	43 422 690	42 559 435	47 292 506
Poistot ja arvonalentumiset					
Suunn.mukaiset poistot	85 962	46 060	30 342	30 342	11 894
Arvonalentumiset					
Poistoeron lis.(-)tai väh.(+)					
TILIKAUDEN YLIJÄÄMÄ (ALIJÄÄMÄ)	38 150 615	40 522 416	43 453 032	42 589 777	47 304 400

1.2. Yhteiset palvelut

1.2.1. Perustehtävä ja palvelulupaus

Sivistys- ja vapaa-aikatoimialan hallinto tuottaa tukipalvelut toimialan alla oleville palveluille sekä vastaa hankkeiden hallinnosta.

Sivistys- ja vapaa-aikatoimialan hallinto vastaa lautakuntien ja valtuuston asioiden valmistelusta sekä päätösten toteuttamisesta. Talous, henkilöstö- ja yleishallinnon asioiden valmistelu sekä päätöksenteko kuuluvat sivistys- ja vapaa-aikatoimialan hallinnon vastuulle. Sivistys- ja vapaa-aikatoimialan hallinto toteuttaa keskitetysti sivistys- ja vapaa-aikatoimialojen palvelualueiden talouden suunnittelun, seurannan sekä raportoinnin ja merkittävimmät hankinnat. Sivistys- ja vapaa-aikatoimialan toimintaan kuuluvien merkittävien hankkeiden hakeminen, talouden suunnittelu ja seuranta sekä raportointi hoidetaan myös keskitetysti.

1.2.2. Yhteiset palvelut: Budjettiyhteenveto, ulkoiset

Selite	TP2020	TP2021	TA2022	TAM2022	TA2023 LTK
TOIMINTATUOTOT					
Myyntituotot	-2 324	-33 798			
Maksutuotot					
Tuet ja avustukset	-601 399	-641 036	-364 000	-547 467	-376 000
Vuokratuotot					
Muut toimintatuotot					
TOIMINTATUOTOT YHTEENSÄ	-603 723	-674 834	-364 000	-547 467	-376 000
TOIMINTAKULUT					
Palkat ja palkkiot	699 513	999 177	469 925	469 925	575 107
Eläkekulut	149 114	200 481	106 799	106 799	118 046
Muut henkilösivukulut	23 396	42 495	19 735	19 735	25 825
Henkilöstökulut yhteensä	872 023	1 242 153	596 459	596 459	718 978
Palvelujen ostot	185 736	86 592	147 686	331 153	382 938
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	13 476	15 900	9 000	9 000	10 500
Avustukset			6 000	6 000	6 000
Vuokrat		1 000			
Muut toimintakulut	854	2 306	1 000	1 000	1 000
TOIMINTAKULUT YHTEENSÄ	1 072 089	1 347 951	760 145	943 612	1 119 416
TOIMINTAKATE	468 366	673 117	396 145	396 145	743 416

1.2.3. Yhteiset palvelut: Budjettiyhteenveto, ulkoiset ja sisäiset

Selite	TP2020	TP2021	TA2022	TAM2022	TA2023 LTK
TOIMINTATUOTOT					
Myyntituotot	-2 324	-33 798			
Maksutuotot					
Tuet ja avustukset	-601 399	-641 036	-364 000	-547 467	-376 000
Vuokratuotot					
Muut toimintatuotot					
TOIMINTATUOTOT YHTEENSÄ	-603 723	-674 834	-364 000	-547 467	-376 000
TOIMINTAKULUT					
Palkat ja palkkiot	699 513	999 177	469 925	469 925	575 107
Henkilösivukulut					
Eläkekulut	149 114	200 481	106 799	106 799	118 046
Muut henkilösivukulut	23 396	42 495	19 735	19 735	25 825
Henkilöstökulut yhteensä	872 023	1 242 153	596 459	596 459	718 978
Palvelujen ostot	208 226	112 028	175 579	359 046	422 201
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	13 476	15 900	9 000	9 000	10 500
Avustukset			6 000	6 000	6 000
Vuokrat	30 479	33 624	29 622	29 622	32 229
Muut toimintakulut	854	2 306	1 000	1 000	1 000
TOIMINTAKULUT YHTEENSÄ	1 125 058	1 406 011	817 660	1 001 127	1 190 908
TOIMINTAKATE	521 335	731 177	453 660	453 660	814 908
VUOSIKATE	521 335	731 177	453 660	453 660	814 908
Poistot ja arvonalentumiset					
Suunn.mukaiset poistot	-30	-30			
Arvonalentumiset					
Poistoeron lis.(-)tai väh.(+)					
TILIKAUDEN YLIJÄÄMÄ (ALIJÄÄMÄ)	521 305	731 147	453 660	453 660	814 908

1.3. Lukio

1.3.1. Perustehtävä ja palvelulupaus

Tuotamme laadukasta yleislukiopalvelua nykyisessä rakennuksessa, joka pidetään hyvässä kunnossa. Yrittäjyyslinja luo verkostoitumisedellytyksiä yritysten sekä yleisesti työelämän kanssa sekä mahdollistaa AMK-opintojen suorittamisen lukioaikana. Lukiossa on suoravalintaväylä yliopistoon luonnontieteissä sekä yksinkertainen, houkutteleva ja toimiva opintojaksorakenne.

1.3.2. Toiminta vuonna 2023

Toimintaa ohjaavina teemoina ovat opetussuunnitelman jalkauttaminen 1. ja 2. vuosikurssin opiskelijoille, oppivelvollisuuden laajentumiseen liittyvien prosessien kehittäminen sekä yhteisöllisyyden vahvistaminen.

1.3.3. Palvelun tavoitteet

Strateginen kaupunkitasoinen tavoite	Toiminnallinen tavoite / Kärkitoimenpide	Mittarit
Avoin ja kehittyvä toimintakulttuuri	Opetussuunnitelman vaatimia muutoksia seurataan ja tehdään tarvittavat tarkistukset toimintaan ja paikalliseen opetussuunnitelmaan	Onko pedagoginen kehitysryhmä dokumentoinut tiedon LOPS:n vaikutuksista toimintaan? Onko tarvittavat ohjeistukset jatkoa varten laadittu?
Avoin ja kehittyvä toimintakulttuuri	Toimintakulttuuria muutetaan hallintotiimin koordinoimana oppivelvollisuuden vaatimalla tavalla ja uusia toimintoja otetaan käyttöön tarvittaessa.	Onko ohjauksen ja tuen toimintakulttuuriin liittyvä ohjeistus laadittu? Onko oppivelvollisuuteen liittyvät prosessit muodostettu ja dokumentoitu?
Avoin ja kehittyvä toimintakulttuuri	Vahvistetaan lukion yhteisöllisyyttä toteuttamalla ja tarvittaessa uudistamalla perinteisiä yhteisöllisyyttä tukevia tapahtumia.	Ovatko suunnitellut tapahtumat toteutuneet? Onko tapahtumia kehitetty tarpeen mukaan?
Tiedon tehokas hyödyntäminen johtamisessa ja päätöksenteossa	Yhteistyötä ja toimintatapoja Rasekon kaksoistutkintokurssien sekä TUVA:n kurssien tarjonnassa laajennetaan ja kehitetään tarpeen mukaan	Onko tarpeeseen pystytty vastaamaan?
Tiedon tehokas hyödyntäminen johtamisessa ja päätöksenteossa	Opiskeluhuollon vuosikellon jalkauttaminen jatkuu. Käsitellään jokaisen kvartaalin aihetta ryhmänohjauksen tunneilla ja kerätään havaintoja toiminnan kehittämiseksi. Tavoitteena kolmen vuoden kierto erilaisissa toiminna	Onko yhteisöllinen opiskeluhoitoryhmä käsitellyt havainnot jokaisesta kvartaalista ja sopinut jatkotoimista? Onko kahden vuoden kierto valmis?

1.3.4. Lukio: Budjettiyhteenveto, ulkoiset

Selite	TP2020	TP2021	TA2022	TAM2022	TA2023 LTK
TOIMINTATUOTOT					
Myyntituotot	-116 145	-117 458	-100 000	-100 000	-100 000
Maksutuotot	-31 093	-31 516	-30 000	-30 000	-30 000
Tuet ja avustukset	-2 905	-44 554	-5 310	-93 170	-5 000
Vuokratuotot					
Muut toimintatuotot					
TOIMINTATUOTOT YHTEENSÄ	-150 143	-193 528	-135 310	-223 170	-135 000
TOIMINTAKULUT					
Palkat ja palkkiot	1 584 784	1 713 382	1 733 969	1 733 969	1 799 000
Eläkekulut	286 164	307 364	332 737	332 737	374 538
Muut henkilösivukulut	61 528	73 968	73 163	73 163	81 046
Henkilöstökulut yhteensä	1 932 476	2 094 714	2 139 869	2 139 869	2 254 584
Palvelujen ostot	39 751	51 016	78 796	166 656	77 296
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	14 512	98 506	272 100	272 100	289 500
Avustukset					
Vuokrat	5 931	11 643	13 848	13 848	13 848
Muut toimintakulut	1 082	1 692	1 400	1 400	1 400
TOIMINTAKULUT YHTEENSÄ	1 993 752	2 257 571	2 506 013	2 593 873	2 636 628
TOIMINTAKATE	1 843 609	2 064 043	2 370 703	2 370 703	2 501 628

1.3.5. Lukio: Budjettiyhteenveto, ulkoiset ja sisäiset

Selite	TP2020	TP2021	TA2022	TAM2022	TA2023 LTK
TOIMINTATUOTOT					
Myyntituotot	-116 145	-117 458	-100 000	-100 000	-100 000
Maksutuotot	-31 093	-31 516	-30 000	-30 000	-30 000
Tuet ja avustukset	-2 905	-44 554	-5 310	-93 170	-5 000
Vuokratuotot	-14 541	-14 631	-18 000	-18 000	-18 000
Muut toimintatuotot					
TOIMINTATUOTOT YHTEENSÄ	-164 684	-208 159	-153 310	-241 170	-153 000
TOIMINTAKULUT					
Palkat ja palkkiot	1 584 784	1 713 382	1 733 969	1 733 969	1 799 000
Henkilösivukulut					
Eläkekulut	286 164	307 364	332 737	332 737	374 538
Muut henkilösivukulut	61 528	73 968	73 163	73 163	81 046
Henkilöstökulut yhteensä	1 932 476	2 094 714	2 139 869	2 139 869	2 254 584
Palvelujen ostot	263 327	273 628	411 091	498 951	628 600
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	14 526	98 661	272 100	272 100	289 500
Avustukset					
Vuokrat	498 509	549 730	539 263	539 263	637 211
Muut toimintakulut	1 082	1 692	1 400	1 400	1 400
TOIMINTAKULUT YHTEENSÄ	2 709 920	3 018 425	3 363 723	3 451 583	3 811 295
TOIMINTAKATE	2 545 236	2 810 266	3 210 413	3 210 413	3 658 295
VUOSIKATE	2 545 236	2 810 266	3 210 413	3 210 413	3 658 295
Poistot ja arvonalentumiset					
Suunn.mukaiset poistot	6 304	834			
Arvonalentumiset					
Poistoeron lis.(-)tai väh.(+)					
TILIKAUDEN YLIJÄÄMÄ (ALIJÄÄMÄ)	2 551 540	2 811 100	3 210 413	3 210 413	3 658 295

1.4. Perusopetus

1.4.1. Perustehtävä ja palvelulupaus

Raision perusopetuksen tehtävänä on tuottaa laadukasta perusopetusta raisiolaisille lapsille ja nuorille. Tavoitteena on tasa-arvoinen koulutie jokaiselle lapselle niin, että jokainen voi saavuttaa oman henkilökohtaisen potentiaalinsa.

1.4.2. Toiminta vuonna 2023

Perusopetuksen tehtävänä on taata mahdollisimman tavallinen kasvatuksen ja koulutuksen arki oppijoille. Kouluissa tuetaan niin oppilaiden kuin henkilöstönkin hyvinvointia ja palautumista koronatilanteesta. Vaikka koko yhteiskunnassa varaudutaan monihäiriötilanteisiin, on perusopetuksen tehtävä tukea myös oppilaiden tulevaisuususkkoa ja kriisinkestävyttä. Toimintakulttuuria kehitetään kohti muuttuvaa kouluverkkoa, mutta samalla taataan mahdollisuudet henkilöstön keskittymiseen opetus-, ohjaus- ja kasvatustyöhön.

1.4.3. Palvelun tavoitteet

Strateginen kaupunkitasoinen tavoite	Toiminnallinen tavoite / Kärkitoimenpide	Mittarit
Avoim ja kehittyvä toimintakulttuuri	Toimintakulttuurin kehittämistoimenpiteet tulevan kouluverkon tarpeisiin.	henkilöstöä ja/tai oppilaita osallistavien tilaisuuksien määrä, perusopetuksen laatukäsikirjan tekeminen
Laadukas ja uudistuva varhaiskasvatus ja perusopetus	Palautuminen koronatilanteesta sekä tulevaisuususkon ja kriisinkestävyden vahvistaminen	koulujen palautumissuunnitelmat ja –toimet
Laadukas ja uudistuva varhaiskasvatus ja perusopetus	Kasvatuksen ja koulutuksen hyvä arki ja joustavien siirtymien lisääminen. Yhteisöllisen oppilashuollon kehittäminen uuden toimintaympäristön (HyTe-alue) vaatimuksia vastaavaksi	nivelvaiheyhteistyön vuosikello ja sen toteutuminen, hyvinvoinnin vuosikello ja sen toteutuminen
Avoim ja kehittyvä toimintakulttuuri	Sitouttavan koulu yhteistyön vakiinnuttaminen: Valtakunnallisen toimintamallin käyttöönotto ja raisiolaisen toimintatavan juurruttaminen, koulupoissaolojen määrän väheneminen ja kouluhyvinvoinnin lisääntyminen.	koulujen poissaolotilastot ja hyvinvointimittarit
Jokaisella lapsella ja nuorella on mahdollisuus harrastamiseen	Raisio harrastaa –mallin ja koulujen oman kerhotoiminnan kehittäminen	oppilaiden harrastusmahdollisuuksien ja harrastustoimintaan osallistujien määrä sekä palautekyselyt
Osaava ja hyvinvoiva henkilöstö	Palautuminen koronatilanteesta, yhteisöllisyyden ja hyvinvoinnin toimenpiteiden lisääminen	Kunta 10 –kyselyn tulokset ja sen pohjalta tehdyt kehittämissuunnitelmat ja –toimet sekä muut hyvinvointitoimenpiteet
Laadukas ja uudistuva varhaiskasvatus ja perusopetus	Elämyspolun kehittäminen osana opetussuunnitelmaa. Aktiivisuuden lisääminen elämyspolun käyttämisessä.	oppilaiden osallistuminen elämyspolun tapahtumiin (prosenttiosuus vuosiluokista)

1.4.4. Perusopetus: Budjettiyhteenveto, ulkoiset

Selite	TP2020	TP2021	TA2022	TAM2022	TA2023 LTK
TOIMINTATUOTOT					
Myyntituotot	-517 925	-663 599	-694 839	-694 839	-1 573 439
Maksutuotot	-172 607	-219 631	-175 000	-175 000	-175 000
Tuet ja avustukset	-112 988	-134 791		-13 248	
Vuokratuotot					
Muut toimintatuotot	-4 368	-5 724	-2 276	-2 276	-2 276
TOIMINTATUOTOT YHTEENSÄ	-807 888	-1 023 745	-872 115	-885 363	-1 750 715
TOIMINTAKULUT					
Palkat ja palkkiot	10 167 138	10 388 686	11 253 600	11 233 219	13 296 636
Eläkekulut	1 867 519	1 903 397	2 165 393	2 156 136	2 836 294
Muut henkilösivukulut	397 299	468 858	473 665	473 665	598 218
Henkilöstökulut yhteensä	12 431 956	12 760 941	13 892 658	13 863 020	16 731 148
Palvelujen ostot	2 289 926	2 539 395	2 773 118	2 773 118	3 107 833
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	574 020	650 784	777 003	775 503	871 278
Avustukset					
Vuokrat	58 282	73 633	65 588	65 588	165 988
Muut toimintakulut	18 562	24 014	16 400	16 400	18 900
TOIMINTAKULUT YHTEENSÄ	15 372 746	16 048 767	17 524 767	17 493 629	20 895 147
TOIMINTAKATE	14 564 858	15 025 022	16 652 652	16 608 266	19 144 432

1.4.5. Perusopetus: Budjettiyhteenveto, ulkoiset ja sisäiset

Selite	TP2020	TP2021	TA2022	TAM2022	TA2023 LTK
TOIMINTATUOTOT					
Myyntituotot	-517 925	-663 599	-694 839	-694 839	-1 573 439
Maksutuotot	-172 717	-226 791	-175 000	-175 000	-175 000
Tuet ja avustukset	-112 988	-134 791		-13 248	
Vuokratuotot	-18 657	-12 949	-18 550	-18 550	-18 550
Muut toimintatuotot	-4 368	-5 724	-2 276	-2 276	-2 276
TOIMINTATUOTOT YHTEENSÄ	-826 655	-1 043 854	-890 665	-903 913	-1 769 265
TOIMINTAKULUT					
Palkat ja palkkiot	10 167 138	10 388 686	11 253 600	11 233 219	13 296 636
Henkilösivukulut					
Eläkekulut	1 867 519	1 903 397	2 165 393	2 156 136	2 836 294
Muut henkilösivukulut	397 299	468 858	473 665	473 665	598 218
Henkilöstökulut yhteensä	12 431 956	12 760 941	13 892 658	13 863 020	16 731 148
Palvelujen ostot	3 884 676	4 394 980	4 725 014	4 725 014	5 586 925
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	577 445	655 076	778 003	776 503	872 278
Avustukset					
Vuokrat	3 473 526	3 601 619	3 840 142	3 840 142	3 772 059
Muut toimintakulut	18 562	24 014	16 400	16 400	18 900
TOIMINTAKULUT YHTEENSÄ	20 386 165	21 436 630	23 252 217	23 221 079	26 981 310
TOIMINTAKATE	19 559 510	20 392 776	22 361 552	22 317 166	25 212 045
VUOSIKATE	19 559 510	20 392 776	22 361 552	22 317 166	25 212 045
Poistot ja arvonalentumiset					
Suunn.mukaiset poistot	45 446	16 953	11 894	11 894	11 894
Arvonalentumiset					
Poistoeron lis.(-)tai väh.(+)					
TILIKAUDEN YLIJÄÄMÄ (ALIJÄÄMÄ)	19 604 956	20 409 729	22 373 446	22 329 060	25 223 939

1.5. Raisio-opisto

1.5.1. Perustehtävä ja palvelulupaus

Raisio-opisto vastaa kansalaisopistopalvelujen tuottamisesta Raision kaupungin, Maskun, Ruskon, Mynämäen ja Nousiaisten kuntien alueella. Raisio-opiston järjestämän koulutuksen tavoitteena on tukea tietoyhteiskuntakehitystä, edistää aktiivista kansalaisuutta, terveyttä ja hyvinvointia sekä lisätä tasa-arvoa, yhteisöllisyyttä ja osallisuutta.

Raisio-opistossa tarjoamme monipuolista ja laadukasta vapaan sivistystyön koulutusta raisiolaisille ja ympäristökuntien asukkaille. Koulutus on kaikille avointa.

1.5.2. Toiminta vuonna 2023

Opiskelu- ja harrastustoiminnan sekä toimintaan osallistuneiden määrän nostaminen. Painopistealueena terveyttä ja hyvinvointia edistävät opinto- ja harrastekurssit. Kehitetään ja monipuolistetaan asiakkaiden osallistamista opetustarjonnan suunnitteluun.

1.5.3. Palvelun tavoitteet

Strateginen kaupunkitasoinen tavoite	Toiminnallinen tavoite / Kärkitoimenpide	Mittarit
Laadukas ja uudistuva varhaiskasvatus ja perusopetus	Opiskelu- ja harrastustoimintaan osallistuvien määrän nostaminen. Opetusohjelman kehittäminen, painopistealueena terveyttä ja hyvinvointia edistävät kurssit.	Asiakaskäynnit (43 923), kurssilaiset (4370). Terveyttä ja hyvinvointia edistävät kurssit: kurssimäärä (148), osallistujamäärä (1845) ja käyntimäärät (23 016). Vuoden 2021 määrät suluissa.
Asukkaiden osallistaminen päätöksentekoon	Lisätä kuntalaisten osallistumista toiminnan suunnitteluun. Opetusohjelman suunnitteluun osallistavan kyselyn toteuttaminen.	Asiakastoiveiden pohjalta ohjelmaan saatujen kurssien määrä ja toteutuneet kurssit.

1.5.4. Raisio-opisto: Budjettiyhteenveto, ulkoiset

Selite	TP2020	TP2021	TA2022	TAM2022	TA2023 LTK
TOIMINTATUOTOT					
Myyntituotot	-1 298	-1 504	-900	-900	-900
Maksutuotot	-98 579	-94 962	-205 191	-205 191	-206 200
Tuet ja avustukset	-29 751	-3 732			
Vuokratuotot					
Muut toimintatuotot		-3			
TOIMINTATUOTOT YHTEENSÄ	-129 628	-100 201	-206 091	-206 091	-207 100
TOIMINTAKULUT					
Palkat ja palkkiot	411 556	367 463	441 636	441 636	454 561
Eläkekulut	84 968	77 005	91 775	91 775	94 717
Muut henkilösivukulut	15 661	15 261	18 548	18 548	20 411
Henkilöstökulut yhteensä	512 185	459 729	551 959	551 959	569 689
Palvelujen ostot	31 036	28 106	47 211	47 211	47 211
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	5 346	4 301	7 700	7 700	7 700
Avustukset					
Vuokrat	17 454	21 468	27 000	27 000	27 000
Muut toimintakulut	3 379	644	4 000	4 000	4 000
TOIMINTAKULUT YHTEENSÄ	569 400	514 248	637 870	637 870	655 600
TOIMINTAKATE	439 772	414 047	431 779	431 779	448 500

1.5.5. Raisio-opisto: Budjettiyhteenveto, ulkoiset ja sisäiset

Selite	TP2020	TP2021	TA2022	TAM2022	TA2023 LTK
TOIMINTATUOTOT					
Myyntituotot	-1 298	-1 504	-900	-900	-900
Maksutuotot	-98 579	-95 101	-205 191	-205 191	-206 200
Tuet ja avustukset	-29 751	-3 732			
Vuokratuotot					
Muut toimintatuotot		-3			
TOIMINTATUOTOT YHTEENSÄ	-129 628	-100 340	-206 091	-206 091	-207 100
TOIMINTAKULUT					
Palkat ja palkkiot	411 556	367 463	441 636	441 636	454 561
Henkilösivukulut					
Eläkekulut	84 968	77 005	91 775	91 775	94 717
Muut henkilösivukulut	15 661	15 261	18 548	18 548	20 411
Henkilöstökulut yhteensä	512 185	459 729	551 959	551 959	569 689
Palvelujen ostot	53 572	42 501	65 275	65 275	73 590
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	5 352	4 311	7 700	7 700	7 700
Avustukset					
Vuokrat	75 742	60 655	62 000	62 000	62 000
Muut toimintakulut	3 379	644	4 000	4 000	4 000
TOIMINTAKULUT YHTEENSÄ	650 230	567 840	690 934	690 934	716 979
TOIMINTAKATE	520 602	467 500	484 843	484 843	509 879
VUOSIKATE	520 602	467 500	484 843	484 843	509 879
Poistot ja arvonalentumiset					
Suunn.mukaiset poistot					
Arvonalentumiset					
Poistoeron lis.(-)tai väh.(+)					
TILIKAUDEN YLIJÄÄMÄ (ALIJÄÄMÄ)	520 602	467 500	484 843	484 843	509 879

1.6. Varhaiskasvatus- ja esiopetuspalvelut

1.6.1. Perustehtävä ja palvelulupaus

Kyseessä ovat lakisääteiset peruspalvelut raisiolaisia lapsiperheitä varten. Tehtävänä on yhdessä perheiden kanssa tukea lapsen kasvua, kehitystä ja oppimista.

Varhaiskasvatuksen- ja esiopetuksen järjestäminen raisiolaisille lapsille tarjoamalla ilon ja oppimisen kokemuksia kasvun ja oppimisen polulla yhteistyössä huoltajien kanssa.

1.6.2. Toiminta vuonna 2023

Uusi varhaiskasvatussuunnitelma on otettu käyttöön valtakunnallisesti 1.8.22. Suurimmat muutokset liittyvät kolmitasoiseen tukeen. Jotta kaikilla lapsilla olisi mahdollisuus tasalaatuiseen tukeen, tarvitaan koulutusta ja yhteiset toimintatavat, jotka syntyvät pedagogisia keskusteluja käymällä. Muuttuvassa maailman tilanteessa tärkeänä tavoitteena on turvata kaikille lapsille turvallinen ja tasapainoinen varhaiskasvatusarki ja tarjota oppimisen iloa ja onnistumisen kokemuksia.

Haasteena on riittävän koulutetun henkilökunnan saatavuus ja pysyvyys sekä paikkojen riittävyys. On syytä miettiä keinoja lakisääteisten palvelujen turvaamiseksi.

1.6.3. Palvelun tavoitteet

Strateginen kaupunkitasoinen tavoite	Toiminnallinen tavoite / Kärkitoimenpide	Mittarit
Laadukas ja uudistuva varhaiskasvatus ja perusopetus	varhaiskasvatusverkoston ajantasaisuus/Lapsimäärien seuraaminen aluettain	varhaiskasvatushakemusten määrä ja tarpeeseen vastaaminen
Laadukas ja uudistuva varhaiskasvatus ja perusopetus	Kaksivuotiseen esiopetuskokeiluun osallistuminen / Osallistuminen OKM:n kokeiluun vuosina 2021 - 2024	kokeiluun osallistuvien lasten osuus ikäluokasta, tutkimustulokset
Laadukas ja uudistuva varhaiskasvatus ja perusopetus	Varhaiskasvatuksen ja perusopetuksen yhteistyön kehittäminen / Nivelvaiheyhteistyön kehittäminen, toimintakulttuurien yhteisten osa-alueiden kehittäminen, pitkän aikavälin suunnitelma	Yhteistyöstä saatu palaute
Laadukas ja uudistuva varhaiskasvatus ja perusopetus	Uuden varhaiskasvatussuunnitelman jalkauttaminen ja kolmitasoinen tuki / Koulutukset	Asiakastyytyväisyyskysely, tuen lasten määrä
Osaava ja hyvinvoiva henkilöstö	Koulutettu henkilökunta / Etsitään keinoja, jolla Raision kaupunki olisi houkutteleva työpaikka	koulutetun henkilökunnan määrä, Kunta10
Monipuoliset liikunta- ja ulkoilumahdollisuudet kaikenikäisille	Poikkihallinnollinen nivelvaiheen ylittävä liikumisen edistämisen työryhmä. Sovitut yhteiset toiminnalliset tavoitteet ja käytännöt kaupunkitasolla sekä yksikkötasolla sovitut liikumisen edistämisen edistämiseksi.	Valtakunnallinen nykytilan arviointi täytetään kaikissa yksiköissä vähintään joka neljäs vuosi.
Laadukas ja uudistuva varhaiskasvatus ja perusopetus	Kirjaston, kulttuurin ja museon yleisötyö varhaiskasvatuksen ja perusopetuksen opetussuunnitelmien mukaisesti. Lasten ja nuorten kielellisten valmiuksien kehittäminen yhteistyössä varhaiskasvatuksen ja perusopetuksen kanssa monipuolisilla lukutaitokampanjoin, omankielisten palvelujen hyödyntäminen.	Elämyspolun toteutumisen seuranta, luokkamäärät, prosentiosuus luokista. Toteutuneet kampanjat, omakielisten palvelujen käyttö.
Laadukas ja uudistuva varhaiskasvatus ja perusopetus	Turvallisen arjen ylläpitäminen muuttuvassa maailmassa / vuorovaikutukseen, läsnäoloon ja hyvinvointiin panostaminen	Asiakastyytyväisyyskysely, tuen lasten määrä

1.6.4. Varhaiskasvatus- ja esiopetuspalvelut: Budjettiyhteenveto, ulkoiset

Selite	TP2020	TP2021	TA2022	TAM2022	TA2023 LTK
TOIMINTATUOTOT					
Myyntituotot	-1 003	-29 741	-36 500	-36 500	-6 500
Maksutuotot	-1 251 221	-1 318 123	-1 044 500	-1 044 500	-794 500
Tuet ja avustukset	-150 764	-428 297	-301 486	-406 225	-724 801
Vuokratuotot					
Muut toimintatuotot	-337				
TOIMINTATUOTOT YHTEENSÄ	-1 403 325	-1 776 161	-1 382 486	-1 487 225	-1 525 801
TOIMINTAKULUT					
Palkat ja palkkiot	7 439 488	8 229 559	8 241 506	8 102 655	9 049 896
Eläkekulut	1 707 470	1 863 789	1 797 874	1 762 977	1 884 354
Muut henkilösivukulut	302 691	361 979	348 287	348 287	408 450
Henkilöstökulut yhteensä	9 449 649	10 455 327	10 387 667	10 213 919	11 342 700
Palvelujen ostot	327 563	2 177 632	2 361 156	2 448 265	2 412 084
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	147 091	187 335	171 847	190 147	147 422
Avustukset	2 700 684	1 130 530	1 250 000	1 250 000	1 250 000
Vuokrat	12 081	14 080	11 179	11 179	11 179
Muut toimintakulut	20 304	24 274	140	140	140
TOIMINTAKULUT YHTEENSÄ	12 657 372	13 989 178	14 181 989	14 113 650	15 163 525
TOIMINTAKATE	11 254 047	12 213 017	12 799 503	12 626 425	13 637 724

1.6.5. Varhaiskasvatus- ja esiopetuspalvelut: Budjettiyhteenveto, ulkoiset ja sisäiset

Selite	TP2020	TP2021	TA2022	TAM2022	TA2023 LTK
TOIMINTATUOTOT					
Myyntituotot	-1 003	-29 741	-36 500	-36 500	-6 500
Maksutuotot	-1 251 221	-1 318 123	-1 044 500	-1 044 500	-794 500
Tuet ja avustukset	-150 764	-428 297	-301 486	-406 225	-724 801
Vuokratuotot					
Muut toimintatuotot	-337				
TOIMINTATUOTOT YHTEENSÄ	-1 403 325	-1 776 161	-1 382 486	-1 487 225	-1 525 801
TOIMINTAKULUT					
Palkat ja palkkiot	7 439 488	8 229 559	8 241 506	8 102 655	9 049 896
Henkilösivukulut					
Eläkekulut	1 707 470	1 863 789	1 797 874	1 762 977	1 884 354
Muut henkilösivukulut	302 691	361 979	348 287	348 287	408 450
Henkilöstökulut yhteensä	9 449 649	10 455 327	10 387 667	10 213 919	11 342 700
Palvelujen ostot	1 684 955	3 657 625	3 914 587	4 001 696	4 143 232
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	148 517	189 549	171 847	190 147	147 422
Avustukset	2 700 684	1 130 530	1 250 000	1 250 000	1 250 000
Vuokrat	1 754 596	1 762 255	1 815 116	1 815 116	1 739 686
Muut toimintakulut	20 304	24 274	140	140	140
TOIMINTAKULUT YHTEENSÄ	15 758 705	17 219 560	17 539 357	17 471 018	18 623 180
TOIMINTAKATE	14 355 380	15 443 399	16 156 871	15 983 793	17 097 379
VUOSIKATE	14 355 380	15 443 399	16 156 871	15 983 793	17 097 379
Poistot ja arvonalentumiset					
Suunn.mukaiset poistot	34 242	28 303	18 448	18 448	
Arvonalentumiset					
Poistoeron lis.(-)tai väh.(+)					
TILIKAUDEN YLIJÄÄMÄ (ALIJÄÄMÄ)	14 389 622	15 471 702	16 175 319	16 002 241	17 097 379

2. INVESTOINTIOSA

2.1. Sivistyslautakunnan käyttöomaisuusinvestoinnit

Hankinnan nimi	Perustelu	€ (alv 0%)	Projekti
Opetuksen robotiikka/steam välineet	Science, Technology, Engineering, Art, Math = Steam: parannetaan oppilaiden teknologian ymmärtämistä, hyödyntämistä ja kehittämistä sekä teknologista lukutaitoa. Strateginen painopiste: Laadukas ja uudistuva varhaiskasvatus ja perusopetus	30 000	
Perusopetuksen ja varhaiskasvatuksen pihakalusteet	Koulu- ja varhaiskasvatuksen pihakalusteiden uusiminen. Strateginen painopiste: Laadukas ja uudistuva varhaiskasvatus ja perusopetus	50 000	
	Yhteensä	80 000	

3. RISKIENARVIOINTI JA –HALLINTA

3.1. Riskienarviointitaulukko

Riski	Riskin kuvaus ¹	(T) ²	(S) ³	Riski-luku (T*S)	Toimenpiteet ⁴	Vastuuhenkilö	Aika- taulu
Omaisuu- den tuhoutuminen tai sen arvonmenetyk-	Materiaalien ja kaluston tuhoutuminen/häviäminen	1	3	3	Vakuuttaminen, koulutus, valvonta.	Koko henkilöstö.	Päivittäin
Vahingon aiheuttaminen omaisuudelle, henkilölle tai toiminnalle	Asiakkailla aiheutetut vahingot	1	4	4	Vakuuttaminen, valvonta.	Koko henkilöstö.	Päivittäin
Sopimusriskit	Äkillinen koulupaikkojen ja päivähoitopaikkojen tarve	1	3	3			
Henkilöstöön liittyvät riskit	Avainhenkilö-, työtaturmariski tai henkisen kuormittumisen riski.	3	2	6	Varahenkilöjärjestelmä, työsuojelu, ennaltaehkäisevä työterveydenhuolto ja työnohjaus.	Toimialojen johto, työterveys, henkilöstö.	Päivittäin
Perusopetuksen oppilasmäärän kasvu/lasku	Tilat loppuvat kesken tai tyhjää tilaa	1	3	3			
Varhaiskasvatuk- sen lapsimäärän kasvu/lasku	Tilat loppuvat kesken tai tyhjää tilaa	1	3	3	Tiloja käytössä jonkin verran yli tarpeen. Käyttöönotto kysynnän vaihteluja vastaavasti.		
Riittävän ja koulutetun henkilökunnan rekrytointi	Päiväkodissa/ryhmäpäivä- kodissa ei ole riittävää henkilöstöä, minkä seurauksena kaikkia lapsia ei voida ottaa vastaan.	3	3	9	Riittävä varahenkilöjärjestelmä tai rekrytointivastaava nopeuttamaan sijaisten rekrytointiprosessia.		

4. VAKANSSIESITYKSET

4.1. Uudet vakanssit

Palvelu	Työyksikkö	Tehtävänimike	Luonne	Määrä	Palkkakustannukset € (ilman sivukuluja)	Htv-vaikutus
Sivistystoimi	Varhaiskasvatus, Varpeen päiväkoti	Apulaisjohtaja	vakituinen	1	36 000	1
Sivistystoimi	Varhaiskasvatus	Varhaiskasvatuksen lastenhoitaja	vakituinen	10	280 000	10
Sivistystoimi	Varhaiskasvatus	Varhaiskasvatuksen opettaja	vakituinen	5	165 000	5
Sivistystoimi	Varhaiskasvatus	Varhaiskasvatuksen lastenhoitaja	vakituinen	3	84 000	3
Sivistystoimi	Varhaiskasvatus	Varhaiskasvatuksen avustaja	vakituinen	4	100 800	4
Sivistystoimi	Perusopetus	Oppimisen tuen koordinaattori	vakituinen	1	58 900	1
Sivistystoimi	Perusopetus	koulunkäynninohjaaja	vakituinen	8	188 800	8
Sivistystoimi	Perusopetus, Vaisaaren koulu	Digitutor	vakituinen	1	36 000	1
Yhteensä				33	949 500	33